

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу
Лю Лу на тему «Стратегічне управління забезпеченням
конкурентоспроможності регіону»,
яку подано до здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 051 Економіка

Актуальність теми дисертаційної роботи

Сучасною умовою забезпечення необхідного рівня конкурентоспроможності регіону є використання новітнього інструментарію, у т.ч. стратегічного управління, яке надає можливість реалізувати й запровадити системні зміни, що забезпечать Україні інтеграцію у світовий ринковий простір. Значні економічні зміни, спричинені глобалізацією, сприяють зростанню конкуренції між регіонами, що, в свою чергу, збільшує роль кожного регіону у розвитку країни. При цьому виникає потреба в генеруванні ефективної і продуктивної системи управління. Стратегічне управління надає можливість не тільки розробити, але й реалізувати актуальні нові шляхи соціально-економічного прогресивного розвитку регіону, підвищувати рівень його конкурентоспроможності. Для подолання існуючих негативних тенденцій у національній економіці та запобігання дії їх наслідків необхідна розробка нових управлінських рішень, спрямованих на їх вирішення. Це зумовлює актуальність теми дослідження, його мети і завдань.

Таким чином, дисертаційне дослідження, присвячене забезпеченню стратегічного управління забезпеченням конкурентоспроможності регіону в сучасних умовах, є безсумнівно актуальним і важливим.

Відповідність роботи науковим програмам та тематиці наукових досліджень

Дисертація виконана відповідно до теми наукового дослідження кафедри бізнес-економіки та адміністрування Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка МОН України «Стратегічні аспекти

трансформації публічного управління та адміністрування в Україні» (д/р № 0121U113610, 2021-2025 рр.).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність та новизна

Актуальність теми дисертаційної роботи, основні результати дослідження автора достатньою мірою обґрунтовані. Матеріал у дисертації логічно побудований, послідовно викладений. Наукові положення, основні висновки і рекомендації мають достатній ступінь достовірності і вірогідності.

Теоретико-методологічною базою дослідження послуговували фундаментальні положення сучасні теорії економіки й управління, а також низка загальнонаукових методів наукового пізнання, зокрема: компаративно-декомпозиційного аналізу, абстрактно-логічного аналізу, синтезу, узагальнення, порівняльного аналізу, статистичного аналізу, логічних абстракцій, ретроспективного аналізу, типологізації, структуризації, моделювання, систематизації, графічний метод.

Обґрунтованість висновків і рекомендацій підтверджується використанням широкої інформаційної бази, у тому числі офіційних статистичних даних, численних наукових праць вітчизняних і зарубіжних авторів, Інтернет-джерел.

Правомірність авторських висновків і практичних рекомендацій підтверджується апробацією результатів шляхом оприлюднення на конференціях різних рівнів та впровадженням у практичні діяльність Установи «Агенція регіонального розвитку Сумської області».

Наукова новизна отриманих результатів визначається авторським оригінальним підходом до вирішення наукового завдання розроблення і теоретико-методичного обґрунтування стратегічного управління забезпеченням конкурентоспроможності регіонів України у сучасних умовах господарювання. Основними з них є:

1. Вперше запропонований теоретико-методичний підхід до формування системи стратегічного управління забезпеченням конкурентоспроможності регіону, яка надає можливість враховувати стратегічні цілі регіонального розвитку, інтереси цільових аудиторій та створювати унікальні атрактори (економічні, соціальні, екологічні, політичні, адміністративні), які є «сферами притягування» що забезпечують еволюційний розвиток регіональної системи та коеволюційний розвиток її підсистем.

2. Удосконалена 3-х векторна матрична модель стратегічного цілепокладання, яка забезпечує, на відміну від «дерева цілей», урахування суб-цілей основних стейкхолдерів, галузевих лідерів і ключових сфер діяльності у регіоні.

3. Удосконалена класифікація ризиків стратегічного управління забезпеченням конкурентоспроможності регіону, яку, на відміну від існуючих, запропоновано доповнити ризиками на етапі розроблення/удосконалення стратегічних документів, які регламентують розвиток регіону (консультаційні, кадрові, організаційні та адміністративні ризики), та на етапі стратегічного управління (політичні, геополітичні, повоєнні, законодавчі, соціальні, екологічні, техногенні, технологічні, економічні, ризики розвитку регіону, формажорні та інші) з подальшою деталізацією за видами і підвидами.

4. Уточнене визначення стратегічного управління забезпеченням конкурентоспроможності регіону, під яким запропоновано розуміти таку сукупність взаємопов'язаних управлінських функцій, яка забезпечує здатність регіонів більш ефективно, ніж інші, використовувати власний потенціал, керувати змінами, самовдосконалюватись та створювати нові переважні характеристики у середньостроковій та довгостроковій перспективах, що, на відміну від інших, дозволяє розглядати регіональну управлінську систему як таку, що здатна до саморозвитку і самонавчання.

5. Поглиблений теоретико-методичний підхід до визначення інтегральної оцінки конкурентоспроможності регіону, яка на відміну від існуючих включає урахування культурологічної і комунікаційної складових разом з

загальновизнаними економічною, соціальною, екологічною, адміністративною, інфраструктурною, техніко-технологічною та інноваційною складовими, а також, вплив глобалізаційних чинників.

6. Уточнений комплексний механізм стратегічного управління забезпеченням конкурентоспроможності регіону в частині розширення його елементів, що, на відміну від існуючих, дозволяє враховувати всі можливі напрями діяльності у регіоні, стимулювати його розвиток та управляти ризиками.

Дисертаційна робота Лю Лу, крім наукового, має практичне значення. До результатів, які мають найбільше практичне значення, належать пропозиції автора щодо формування системи стратегічного управління забезпеченням конкурентоспроможності регіону та оцінювання рівня конкурентоспроможності регіону.

Практичне значення результатів дисертаційної роботи підтверджується результатами їх впровадження у діяльність Установи «Агенція регіонального розвитку Сумської області», Садівської сільської територіальної громади Сумської області, Боромлянської сільської територіальної громади Сумської області та використанням у навчальному процесі Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка Міністерства освіти і науки України, що підтверджено відповідними актами і довідкою про впровадження.

Аналіз публікацій автора за темою дисертації

Основні результати дослідження опубліковані в 9 наукових працях, зокрема: 3-х статтях у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у фаховому виданні, що індексується міжнародною наукометричною базою Scopus, 5-ти публікаціях у збірниках тез доповідей конференцій.

Публікації дисертанта у певній мірі відображають зміст дисертаційної роботи. Кількість публікацій є достатньою для висвітлення результатів дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії, відповідно до чинних вимог.

Дотримання норм академічної доброчесності

Аналіз матеріалів дисертації та наукових публікацій Лю Лу, у яких висвітлені основні наукові результати дисертаційного дослідження, не дає підстав констатувати допущення порушень академічної доброчесності. Зокрема, дисертація містить відповідні посилання на джерела інформації, відповідає нормам законодавства про авторське право та суміжні права, відображає прагнення автора надати достовірну інформацію про результати власної наукової діяльності, використані методики дослідження та інформаційні ресурси.

Дискусійні положення та зауваження до дисертаційної роботи

Визнаючи високий рівень обґрунтованості теоретичних і методичних положень виконаного дослідження, відзначимо окремі недоліки і дискусійні положення.

1. У першому розділі у п.1.1 дисертаційної роботи проведено докладний аналіз і визначено глобалізаційні виклики стратегічному регіональному розвитку в Україні, який, на наш погляд, доцільно доповнити порівняльним аналізом з іншими аналогічними країнами чи країнами-партнерами України.

2. Конкурентний регіональний розвиток не можливий без інвестицій, тому вважаємо, що удосконалена автором класифікація ризиків стратегічного управління забезпеченням конкурентоспроможності регіону (представлена у другому розділі дисертації у п.2.2) мала би включати інвестиційні ризики.

3. Представлені у третьому розділі дисертації напрями забезпечення конкурентоспроможності регіону (п.3.1) є узагальненими і доцільніше було б їх конкретизувати.

4. У роботі не достатньо обґрунтовано вибір векторів для побудови 3-х векторної матричної моделі стратегічного цілепокладання, що потребує уточнення.

5. Комплексний механізм стратегічного управління забезпеченням конкурентоспроможності регіону (представлений у п. 3.3 роботи), відповідно до

запропонованої Лю Лу інтегральної оцінки рівня конкурентоспроможності регіону, можна було б доповнити цілями, які б забезпечували урахування глобалізаційних викликів.

Проте, зазначені зауваження не знижують загальної позитивної оцінки результатів наукового дослідження і можуть слугувати предметом наукової дискусії під час захисту представленої дисертаційної роботи.

Загальна оцінка дисертації, її відповідності існуючим вимогам та висновки

Дисертаційна робота Лю Лу «Стратегічне управління забезпеченням конкурентоспроможності регіону» є завершеним, оригінальним, самостійним науковим дослідженням, що висвітлює актуальну тему і має вагоме теоретичне і практичне значення. Вона відповідає чинним вимогам, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Наукові результати, що містяться у дисертації, відповідають спеціальності 051 Економіка, за якою робота подана до захисту. У дисертаційній роботі містяться раніше не захищені наукові положення.

Дисертаційна робота є логічно побудованою, завершеною науковою працею, у якій вирішено важливе наукове завдання розроблення і наукового теоретико-методичного обґрунтування стратегічного управління забезпеченням конкурентоспроможності регіонів України у сучасних умовах господарювання. Результати дослідження містять наукову новизну, мають теоретичну цінність і практичну значущість. Репрезентативність результатів проведених у роботі досліджень є достатньою.

Дисертаційна робота Лю Лу «Стратегічне управління забезпеченням конкурентоспроможності регіону», подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка, за своєю актуальністю, науково-теоретичним рівнем, новизною, постановкою та розв'язанням завдань, практичним значенням відповідає вимогам пунктів пп. 6, 7, 8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти,

наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 та основними положеннями «Вимог до оформлення дисертації» (затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40), а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 Економіка.

Офіційний опонент,

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економіки та
управління Черкаського державного
технологічного університету
Міністерства освіти і науки України

Руслан МАНН

